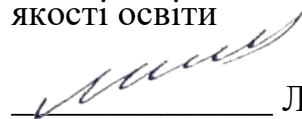

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя

ЗВІТ

за результатами проведеного опитування штатних науково-педагогічних працівників ТНТУ ім. Івана Пулюя, що безпосередньо відповідають за зміст освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» галузі знань 24 «Сфера обслуговування», а також викладають на цій програмі

Начальник відділу забезпечення
якості освіти

Л.П. Матійчук

ТЕРНОПІЛЬ
2020

Опитування науково-педагогічних працівників здійснювалося відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя та Положення про акредитацію освітніх програм Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Дане опитування є формою участі викладачів в системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Мета опитування – визначення відповідності освітньої програми цілям, очікуванням, потребам учасників освітнього процесу, а також виявлення проблем, що виникають під час освітньої діяльності з метою їх попередження чи усунення.

Опитування проводилося шляхом online-анкетування анонімно та на добровільних засадах.

В опитуванні взяли участь 12 осіб, що безпосередньо відповідають за зміст освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» галузі знань 24 «Сфера обслуговування», а також викладають на цій програмі.

Узагальнені результати опитування відображені на діаграмах нижче.

Сучасний ринок праці в готельно-ресторанній сфері потребує ініціативних та спроможних до швидкої адаптації в бізнес-середовищі випускників, які б володіли універсальними, міждисциплінарними, інноваційними навичками та компетенціями. Важливим є забезпечення відповідності цілей освітньої програми тенденціям сучасного ринку праці. На питання анкети «Чи відповідають цілі освітньої програми тенденціям ринку праці?» всі респонденти зазначили, що «так, відповідають».

1. Чи відповідають цілі освітньої програми тенденціям ринку праці?

12 відповідей

Відповідаючи на питання «Які зміни, на Вашу думку, потрібно внести у навчальний план підготовки фахівців, у тому числі за потреби замінити якісь дисципліни для покращення якості підготовки фахівців?», респонденти зазначили наступне:

1. Наразі ніяких, але в подальшому можливо ввести іноземну мову.
2. Передбачити викладання англійської мови.

3. Діюча програма нормальна як для першого року навчання, зміни будуть в процесі подальшого навчання.
4. Збільшення кількості практики.
5. Можливо якісь зміни можна буде здійснити після апробації даного навчального плану протягом 2-3 циклів підготовки магістрів.
6. Недосконалий механізм врахування результатів навчання у неформальній освіті; відсутність програм для групових проектів з метою охоплення самостійної дослідницької діяльності здобувача освіти.
7. Навчальний план відповідає вимогам підготовки фахівців.
8. Ввести дисципліни, які б торкалися сервісології (сервісного забезпечення ресторанів та готелів), а також барну справу. Забагато хімії, як на мене для студентів 1-го та 2-го курсів.
9. Деякі вибіркові дисципліни зробити нормативними.
10. Потрібно дозволити на місцях науковими методами виявити та враховувати в навчально-освітніх програмах регіональні особливості функціонування суб'єктів господарювання. Добре було б що анкети складалися за участі представника зацікавленої кафедри.
11. Змінити дисципліну Демократія на профільну дисципліну.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти в університеті регулюється Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя. Практика передбачає удосконалення професійно-практичної підготовки здобувачів вищої освіти, надання їм достатнього обсягу практичних знань, умінь і навичок відповідно до вимог освітньої програми, використання матеріально-технічної бази працедавців. Відповідно, важливо було дізнатися думку науково-педагогічного персоналу щодо необхідності внесення змін в освітню програму в частині практичної підготовки.

На питання анкети «Що, на Вашу думку, слід змінити в освітній програмі в частині практичної підготовки?» 5 опитуваних зазначили, що поки змін не потрібно, інші надали такі пропозиції та зауваження:

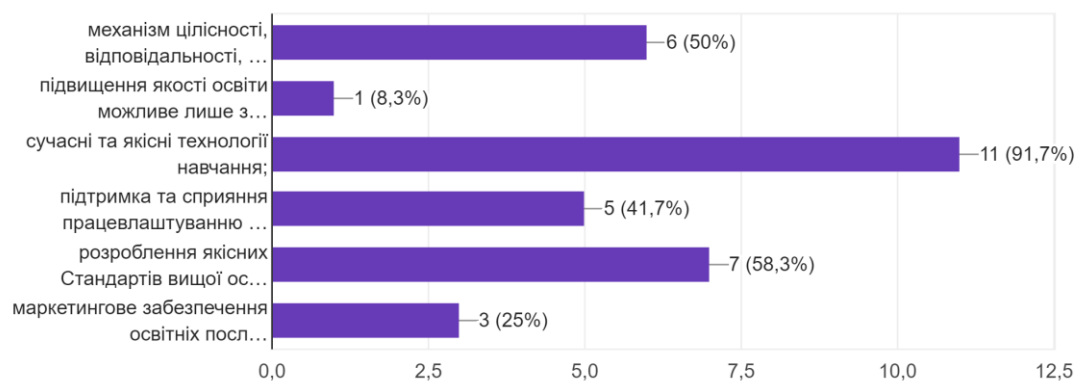
1. Посилити контроль над проходженням студентами практики.
2. Більше практичних робіт проводити на готельно-ресторанній інфраструктурі.
3. Проведення занять на підприємствах сфери послуг.
4. Ввести практику-стажування на менеджерських посадах не тільки в Україні, а і за кордоном.
5. Відсутній механізм залучення зовнішніх екзаменаторів.
6. Ввести додаткові години для лабораторних робіт.
7. Потрібно дозволити на місцях науковими методами виявити та враховувати в навчально-освітніх програмах регіональні особливості функціонування суб'єктів господарювання. Добре було б що анкети складалися за участі представника зацікавленої кафедри.

Аналізуючи відповіді на питання «Які механізми є ефективними для підвищення якості освітнього процесу? (кількість виборів не обмежувалася) слід зазначити, що найбільший відсоток (91,7%) отримала відповідь «сучасні та

якісні технології навчання». Відповіді «розроблення якісних Стандартів вищої освіти, освітніх програм, навчально-методичних комплексів, наявність якісного ресурсного забезпечення» та «механізм цілісності, відповідальності, розвитку, відкритості» обрали 58,3% та 50% респондентів відповідно. Підтримка та сприяння працевлаштуванню випускників є ефективним на думку 41,7% опитуваних. Малоефективним є «маркетингове забезпечення освітніх послуг» – даний варіант обрало 25%, і практично зовсім не ефективним, на думку викладачів, є механізм, який визначає, що підвищення якості освіти можливе лише за наявності незалежного контролю за діями ЗВО (8,3%).

4. Які механізми є ефективними для підвищення якості освітнього процесу? (можливі кілька варіантів відповіді)

12 відповідей

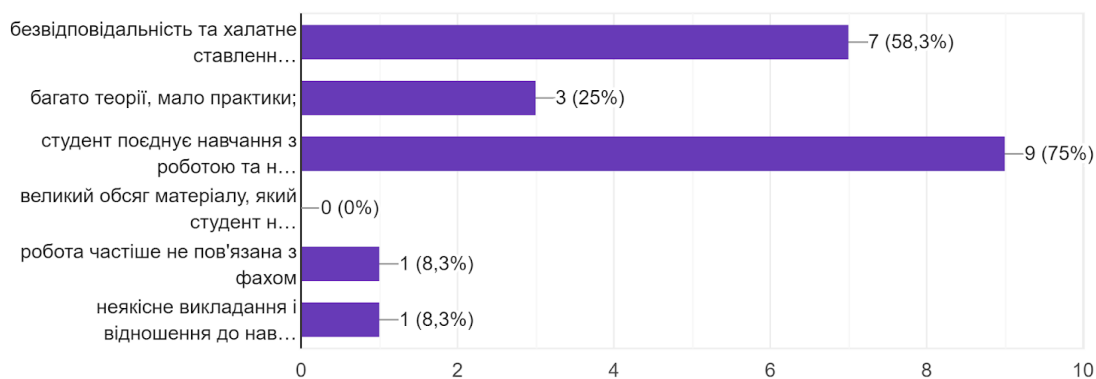

Підсумовуючи надані варіанти відповідей на питання «Що є причинами неякісної підготовки окремих студентів?» (кількість виборів не обмежувалася), можна зробити висновок, що, на думку 75% викладачів, основною причиною неякісної підготовки окремих студентів є те, що студент поєднує навчання з роботою та не встигає відвідувати заняття, один з респондентів у власному варіанті відповіді також зазначив, що *«робота частіше не пов'язана з фахом»*. 58,3% респондентів вважають причиною *«безвідповідальність та халатне ставлення студента до навчання»*, 25% – *«багато теорії, мало практики»*. Жоден з викладачів не вважає, що великий обсяг матеріалу, який студент не встигає засвоїти, може бути причиною неякісної підготовки.

Крім запропонованих відповідей один респондент також зазначив власний варіант можливої причини – *«неякісне викладання і відношення до навчання студентів і викладачів»*.

5. Що є причинами неякісної підготовки окремих студентів? (можливі кілька варіантів відповіді)

12 відповідей

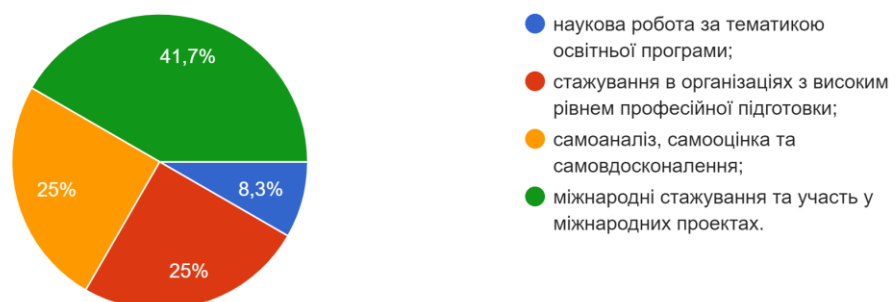

Відповідність науково-педагогічних працівників професійно-кваліфікаційним вимогам є базовою потребою університету, а підвищення професійного рівня є основою розвитку потенціалу як окремого працівника, так і ЗВО в цілому.

При відповіді на питання «Які форми підвищення професійного рівня є пріоритетними для Вас?» 41,7% опитаних відмітили «міжнародні стажування та участь у міжнародних проектах», по 25% отримали відповіді «стажування в організаціях з високим рівнем професійної підготовки» та «самоаналіз, самооцінка та самовдосконалення», 8,3% обрали відповідь «наукова робота за тематикою освітньої програми».

6. Які форми підвищення професійного рівня є пріоритетними для Вас?

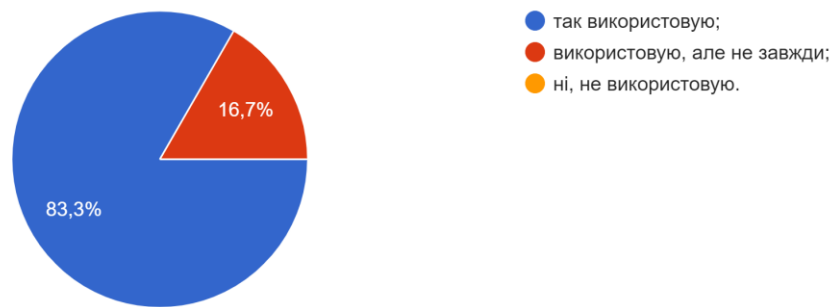
12 відповідей

Важливим напрямом анкетування було вивчення питання щодо використання викладачами інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності. 83,3% опитаних відповіли, що використовують інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності, 16,7% – використовують, але не завжди.

7. Чи використовуєте Ви інформаційно-комунікаційні технології у своїй професійній діяльності?

12 відповідей

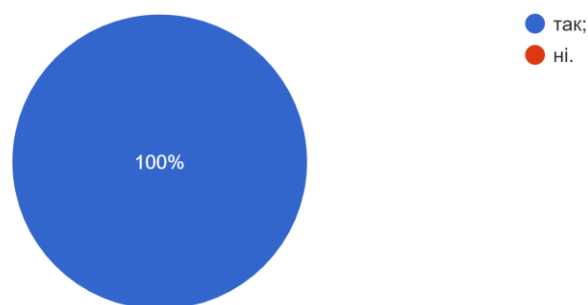
Формування професійних компетентностей здобувачів вищої освіти неможливе без постійного партнерства науковців-освітян з фахівцями-практиками та роботодавцями. Така співпраця дає можливість прогнозувати потреби ринку, удосконалювати навчальні плани, забезпечувати студентів базами практик, а в майбутньому робочими місцями.

Як позитивний можна оцінити той факт, що при відповіді на питання «Чи залучаються до освітнього процесу за освітньою програмою фахівці-практики?» всі опитані відповіли, що так.

На питання «Чи залучаються до освітнього процесу за освітньою програмою представники роботодавців?» ствердну відповідь надали 91,7% опитаних.

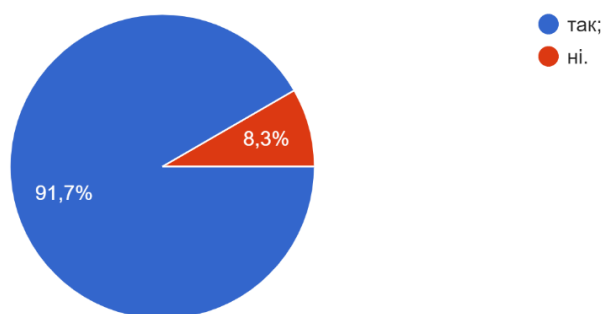
8. Чи залучаються до освітнього процесу за освітньою програмою фахівці практики?

12 відповідей

9. Чи залучаються до освітнього процесу за освітньою програмою представники роботодавців?

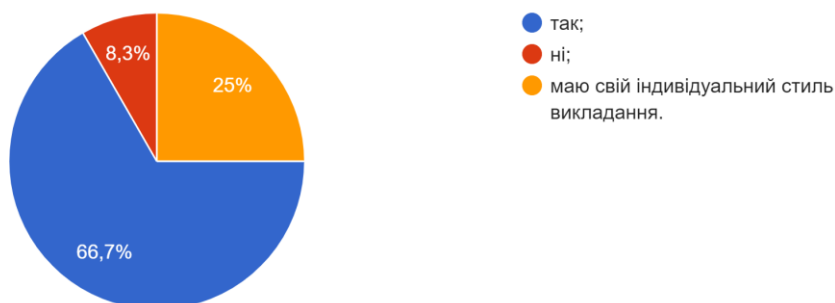
12 відповідей

Результати аналізу відповідей на питання «Чи застосовуєте Ви сучасні методики та передові дидактичні технології при проведенні лекційних занять?» свідчать про те, що більшість викладачів (66,7%) застосовує сучасні методики та передові дидактичні технології при проведенні лекційних занять, ще 25% опитаних зазначили, що мають свій індивідуальний стиль викладання. Один з респондентів зазначив, що не застосовує.

10. Чи застосовуєте Ви сучасні методики та передові дидактичні технології при проведенні лекційних занять?

12 відповідей

В освітній практиці університету доволі давно застосовується «перехресний вступ», який дозволяє підвищити рівень знань студентів за різними освітніми програмами, а також надає можливість здобувати дві професії одночасно. Тому важливим було визначити думку науково-педагогічних працівників щодо програми «перехресного вступу».

Відповіді на питання «Яке Ваше ставлення до програми «перехресного» вступу?» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Відповіді	Кількість респондентів, що дали відповідь
Позитивне	6
Позитивне. Ми повинні враховувати бажання та інтереси студентів щодо власного волевиявлення в обранні потрібної спеціальності	1
Позитивне при умові, що знання, згідно диплому, високі	1

Не завжди виправдовує себе	1
Негативне	1
Є свої "+" і "-"	1
Перехресний вступ не заборонено, тим часом якщо його ініціювати, мусувати і т.д., зростає конфліктність між конкуруючими кафедрами	1

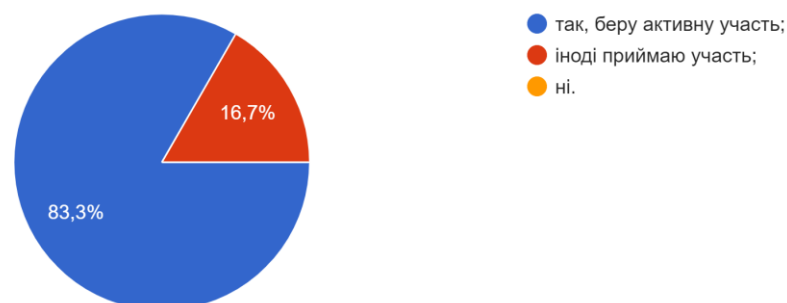
Дані проведеного аналізу свідчать про те, що більшість викладачів підтримує програму «перехресного вступу», в окремих випадках є певні застереження.

В наступному питанні респондентам було запропоновано дати відповідь на питання «Чи вважаєте Ви, що залучення студентів до науково-дослідної роботи позитивно впливатиме на науковий потенціал університету?». Всі викладачі дали ствердні відповіді, але деякі зазначили, що позитивний вплив можливий лише за певних умов:

1. За умови відповідного науково-матеріального забезпечення, яке має бути на належному рівні.
2. При умові співпраці кафедри з базовими підприємствами НДР.
3. Лише в тому випадку, якщо визначено потенційного вступника до аспірантури. В іншому випадку включення студента в склад робочої групи є лише виконання вимоги і показником.

Відповідь на питання «Чи берете Ви участь у науково-дослідній роботі, проведенні громадських заходів для удосконалення свого професійного рівня?» показала високу активність та зацікавленість науково-педагогічних працівників в даних видах робіт. 83,3% відмітили, що приймають активну участь, 16,7% – іноді приймають участь.

13. Чи берете Ви участь у науково-дослідній роботі, проведенні громадських заходів для удосконалення свого професійного рівня?
12 відповідей

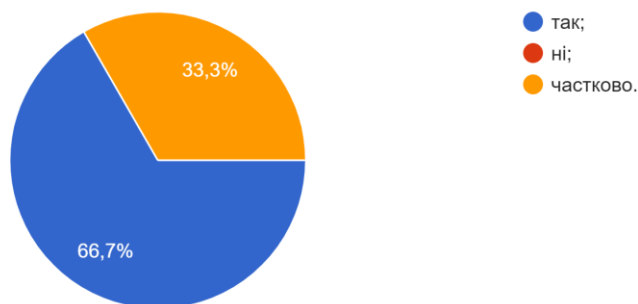
Для оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти (оцінювання їх знань, умінь і навичок та набуття компетентностей) в університеті використовується накопичувальна 100-бальна (рейтингова) система (НРС), що є одним з основних елементів керування освітнім процесом і призначена для

постійного оцінювання якості його результатів. Важливим було отримати відповіді щодо об'єктивності даної системи оцінювання.

На запитання «Чи об'єктивна, на Вашу думку, система оцінювання результатів навчання студентів в університеті?» 66,7% викладачів дали ствердну відповідь, 33,3% вважають таку систему частково об'єктивною.

14. Чи об'єктивна, на Вашу думку, система оцінювання результатів навчання студентів в університеті?

12 відповідей

В наступному питанні респондентам запропоновано надати оцінку існуючій в університеті системі контролів результатів навчання та запропонувати шляхи її вдосконалення. На запитання «Що, на Вашу думку, необхідно змінити у існуючій в університеті системі поточного, модульного та підсумкового контролів результатів навчання студентів. Які нові форми контролю пропонуєте впровадити?» половина з опитаних респондентів відповіла, що задоволені наявною системою контролів результатів навчання студентів, інші зазначили наступне:

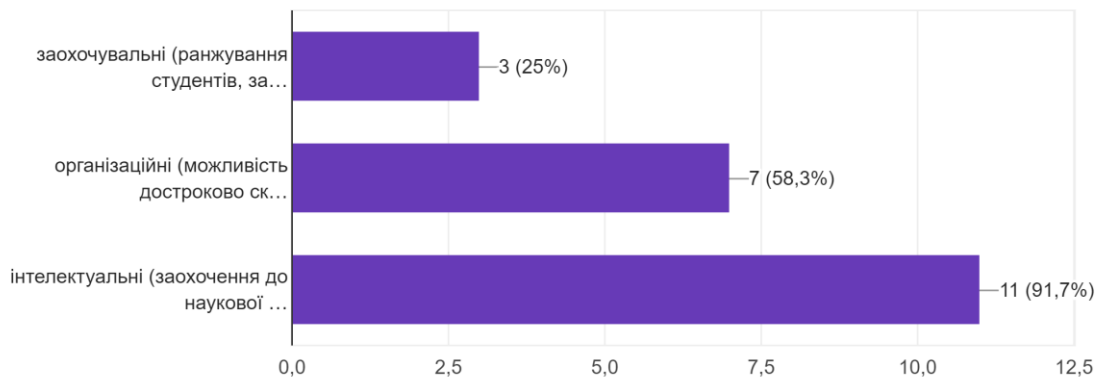
1. Вважаю, що орієнтування на тестову форму оцінювання не відображає реального рівня знань студентів. Тому не варто зосереджуватися так на базі тестів.
2. Головне не оцінка, головне – дати студентам знання.
3. Недосконалі механізми залучення студентів і роботодавців до ВСЗЯО, врахування результатів опитувань.
4. Ідивідуально-групова форма роботи і її оцінювання (робота в команді).
5. Модульний контроль у формі тестування (чи то екзамен, чи залік) - неефективний засіб перевірки знань, лише усне або письмове опитування.
6. Найефективнішим, на мою думку, є системний, індивідуальний метод контролю навчання студентів.

Мотивація здобувачів вищої освіти є ключовим елементом якісного навчання, оскільки і результат, і процес засвоєння знань значною мірою залежать від залучення студентів у навчальний процес.

На питання «Які засоби мотивації студентів Ви застосовуєте, або вважаєте, що слід застосовувати для покращення якості навчання здобувачів вищої освіти?» (кількість виборів не обмежувалася) 91,7% опитуваних відповіли, що

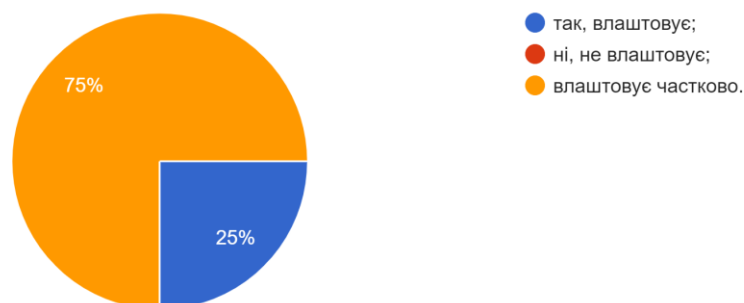
«інтелектуальні (заохочення до наукової роботи, зацікавлення новими видами діяльності, запровадження різних форм колективної роботи, що формують колективний досвід)», 58,3% – організаційні (можливість достроково скласти семестровий контроль, проста і зрозуміла система контролю самостійної роботи) і лише 25% вважають ефективним засобом мотивації заохочувальні засоби (ранжування студентів, застосування рейтингової системи).

16. Які засоби мотивації студентів Ви застосовуєте, або вважаєте, що слід застосовувати для покращення якості навчання здобувачів вищої освіти? (можливі кілька варіантів відповіді)
12 відповідей

З метою визначення ефективності діючої методики рейтингового оцінювання якості роботи факультетів і кафедр, яка в університеті регулюється Положенням про рейтингову систему оцінювання якості роботи факультетів і кафедр ТНТУ ім. І.Пулюя, було запропоновано дати відповідь на питання «Чи влаштовує Вас діюча методика рейтингового оцінювання якості роботи факультетів і кафедр?» 75% респондентів відповіли, що влаштовує частково, 25% – так, влаштовує.

17. Чи влаштовує Вас діюча методика рейтингового оцінювання якості роботи факультетів і кафедр?
12 відповідей

Українська вища освіта змінюється і важливою умовою успішного розвитку є впровадження принципів академічної доброчесності в навчання, викладання та наукову діяльність. Університет популяризує академічну доброчесність через оприлюднення документів, що регулюють цей аспект, проведення відповідних заходів, кампаній, перевірку наукових робіт на

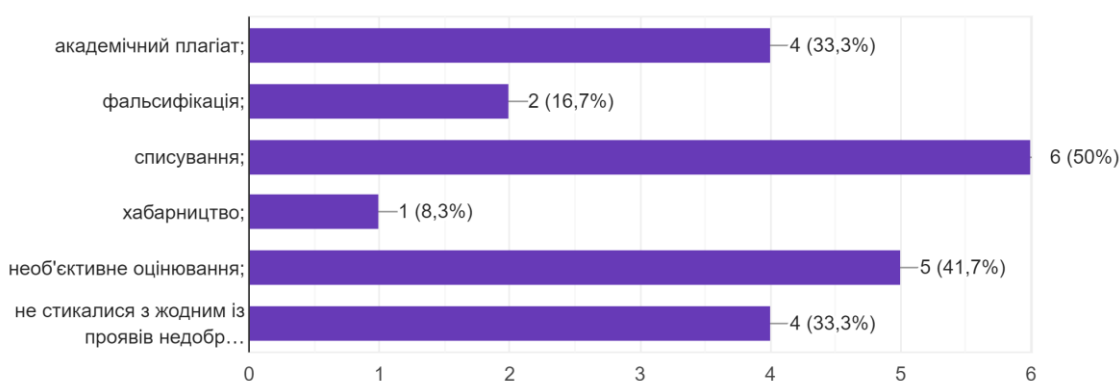
наявність академічного плагіату, культивування поваги до інтелектуальної власності та авторських прав тощо.

Важливим на сьогодні є не лише дотримання самими викладачами принципів академічної доброчесності, але і прагнення навчити цьому студентів.

Аналізуючи відповіді на запитання «З якими проявами академічної недоброчесності Ви стикалися в університеті?» (кількість виборів не обмежувалася) можна зробити висновок, що найчастіше опитані науково-педагогічні працівники зустрічаються зі списуванням (50%), необ'єктивним оцінюванням (41,7%), академічним плагіатом (33,3%). 16,7% стикалися з фальсифікацією і 8,3% з хабарництвом. Водночас, 33,3% опитаних зазначили, що не стикалися з жодним із проявів академічної недоброчесності.

18. З якими проявами академічної недоброчесності Ви стикалися в університеті? (можливі кілька варіантів відповіді)

12 відповідей

НПП відзначають важливість вживання санкцій у випадку порушення принципів академічної доброчесності, про що свідчать дані розподілу відповідей на питання «Якими мають бути санкції у випадку академічного плагіату в працях здобувачів вищої освіти в університеті?». Зокрема, 75% респондентів зазначили, що такою санкцією має бути «повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо)», 16,7% – «повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми» і 8,3% вважають, що необхідно позбавляти академічної стипендії.

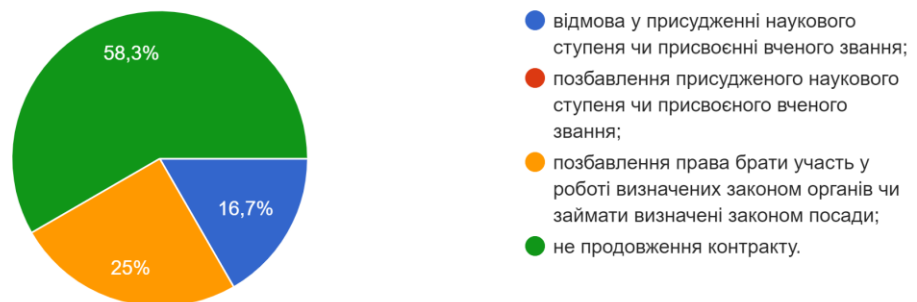
19. Якими мають бути санкції у випадку академічного плагіату в працях здобувачів вищої освіти в університеті?

12 відповідей

Відповідаючи на питання «На Вашу думку, які санкції доцільно застосовувати до науково-педагогічних/наукових працівників при недотриманні ними принципів академічної доброчесності в університеті?», серед запропонованих санкцій 58,3% опитаних вважає, що найбільш доцільним є «не продовження контракту», 25% підтримує «позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади» і 16,7% обрали варіант «відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання».

20. На Вашу думку, які санкції доцільно застосовувати до науково - педагогічних/наукових працівників при недотриманні ними принципів академічної доброчесності в університеті?
12 відповідей

На запитання «Яким чином університет сприяє Вашому професійному зростанню?» респонденти зазначили наступне:

1. Надає усі можливості для самореалізації, самовдосконалення та кар'єрного росту. Однак, на мою думку, потрібно більше стимулювати працівників за результати окремих видів робіт, які не враховані, не знаю з яких причин, у положенні про стимулювання і рейтинговому оцінюванню НПП і компенсовувати окремі наукові дослідження, публікації, курси, стажування..., які ми оплачуємо за власний рахунок.

2. Надає підтримку щодо написання та реалізації міжнародних проектів.

3. Кожен сам повинен сприяти своєму професійному зростанню, інакше це не професіонал.

4. Університет сприяє усім активним діям, щодо професійного зростання (підтримка та допомога по організації та проходженні стажування, проведення семінарів та тренінгів, курсів з вивчення іноземних мов і т.д).

5. Створює організаційно-економічні умови для розвитку.

6. Керівництво стимулює професійне самовизначення та самоактуалізацію людини.

7. Надає якісні матеріальні і організаційні передумови для розвитку.

8. Нові інструкції, положення, вимоги (яких є дуже багато) сприяють підвищенню зацікавленості в освітньому процесі, а також саморозвитку, крім того, активізують бажання щодо більш досконалого наповнення курсів та самонавчання. Викладачі зобов'язані не лише надавати певні академічні знання, а також і розкривати приховані здібності студентів, допомагати їх самореалізації, підтримувати їх на емоційному рівні, розуміти їх. Тобто викладачі повинні розвивати студентів комплексно - інтелектуально, емоційно,

духовно; проводити часті бесіди щодо не лише навчального процесу, але й щодо нагальних проблем, які сьогодні хвилюють студентів. Так намагаюсь працювати я особисто.

9. Удосконалення навчальних планів та впровадження нових навчальних дисциплін.

10. Лояльне відношення, свобода викладання і наукової діяльності.

11. Це питання можна було б поставити наступним чином. Через які причини університет не має можливості у повній мірі сприяти професійному зростанні? Серед них можна було б назвати: відсутність коштів на системне закордонне стажування, організацію повноцінних семінарів, участь в курсах підвищення кваліфікації, підвищення заробітної плати і т.д.

12. Сприяє професійному саморозвитку.